

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O GRADU CAZIN**

Sarajevo, februar 2017. godine

ZAKON O GRADU CAZIN

Član 1. Predmet Zakona

U skladu sa uslovima iz člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) ovim zakonom se uspostavlja Grad Cazin, određuje njegova teritorija, propisuje svojstvo, organi, način izbora gradskog vijeća i gradonačelnika, uređuje donošenje privremene statutarne odluke, donošenje statuta, raspisivanje izbora i druga pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

Član 2. Teritorija

Teritoriju Grada Cazina čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Cazin na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 3. Svojstvo

Grad Cazin je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe.

Član 4. Samoupravni organi

- (1) Samoupravni organi Grada Cazina su gradsko vijeće i gradonačelnik.
- (2) Samoupravni organi Grada Cazina poslove iz svoje nadležnosti vrše u skladu sa ustavom, zakonom i Statutom Grada.
- (3) Mandat vijećnika gradskog vijeća i gradonačelnika je četiri godine.

Član 5. Gradsko vijeće

- (1) Organ odlučivanja Grada Cazina je Gradsko vijeće.
- (2) Broj članova Gradskog vijeća određuje se Statutom Grada u skladu sa zakonom.
- (3) Gradsko vijeće Grada Cazina bira se demokratskim putem na neposrednim i tajnim izborima na području cijelog grada.

Član 6. Gradonačelnik

(1) Izvršni organ Grada Cazina je gradonačelnik.

(2) Gradonačelnik grada Cazina bira se u skladu sa Zakonom o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/08).

Član 7. Statut

(1) Grad Cazin ima Statut.

(2) Statutom Grada Cazina propisuje se i uređuje samoupravni djelokrug Grada, njegova obilježja, sjedište, javna priznanja, organizacija, ovlaštenja i način rada njegovih organa, međusobni odnosi gradskog vijeća i gradonačelnika, oblici neposrednog odlučivanja građana, saradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.

(3) Statut Grada Cazina mora biti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Unsko-sanskog kantona i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.

(4) Statut Grada Cazina priprema i usvaja Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom vijećnika Gradskog vijeća.

Član 8. Pravno sljedništvo

(1) Grad Cazin je pravni sljednik Općine Cazin i ima zakonom određene nadležnosti Grada i preuzima nadležnosti, prava, obaveze i imovinu općine čiji je pravni sljednik.

(2) Vijećnici Općinskog vijeća Cazin i načelnik Općine Cazin, izabrani na općinskim izborima održanim 02. oktobra 2016. godine, stupanjem na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom kao vijećnici Gradskog vijeća i Gradonačelnik Grada Cazina.

(3) Općinski organi uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i drugi općinski organi, stupanjem na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom kao organi i službe Grada Cazina.

(4) Javna preduzeća i javne ustanove, čiji je osnivač općina, nastavljaju sa radom kao Javna preduzeća i ustanove Grada Cazina.

Član 9.
Privremena statutarna odluka

Vijećnici izabrani na Općinskim izborima za Općinu Cazin održanim 2016. godine donijet će Privremenu statutarnu odluku Grada Cazina u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Član 10.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O GRADU CAZIN

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbi člana IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je propisano da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti i u odredbi člana 5. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) gdje je propisano da se grad, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Takođe, stavom 3. istog člana je propisano da grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uslova iz stava 2. ovog zakona. Budući da je Općinsko vijeće Općine Cazin usvojilo Odluku o proglašenju grada Cazin broj 01/V-05-16647/14 od 24.12.2014. godine, to su bili ispunjeni svi uslovi za izradu ovog zakona.

Napominjemo da je članom VI A.1. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je dodan Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/97) utvrđeno:

„VII GRADSKJE VLASTI

Član 1.

Za područje dviju ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa federalnim zakonom.“

Iz navedenog člana Ustava Federacije Bosne i Hercegovine vidljivo je da je Ustav izrazom „formira se“ propisao obavezu formiranja grada za područja dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana i predstavlja imperativnu normu, s tim da je ustavotvorac dalje propisao da se grad formira u skladu sa federalnim zakonom.

Federalnim zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09), propisano je u članu 5. slijedeće:

„Član 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uslova iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od uslova iz st. 1. i 2. ovog člana, gradom se može proglasiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja.“

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona slijedi zaključak da Ustav propisuje imperativnu normu za formiranje grada u određenim situacijama, ali ne zabranjuje formiranje grada u bilo kojoj situaciji, nego je to ostavljeno zakonodavcu da uredi federalnim zakonom.

Zakonodavac je, polazeći od tog ustavnog ovlaštenja Zakonom o principima lokalne samouprave predvidio mogućnost formiranja grada i na području jedne općine, na osnovu odluke općinskog vijeća uz ispunjavanje određenih uslova (da je općina urbana infrastrukturna cjelina povezana svakodnevnim potrebama građana) i da ima najmanje 30.000 stanovnika od čega u gradskom centru živi 10.000 stanovnika.

Osim toga utvrđeno je da se gradom može proglasiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja, što svakako Općina Cazin jeste, te se na osnovu toga u smislu Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine smatra gradom.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Općina Cazin nalazi se na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine. Općina Cazin je dio Unsko-sanskog kantona u okviru kojeg se osim Cazina nalaze i općine: Bihać, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bužim, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša. Cazin se nalazi na 376 m nadmorske visine. Teritorija Općine Cazin zauzima prostor od 356 km². Općinu Cazin čine 54 naseljena mjesta organizovana u 23 mjesne zajednice. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991. godine općina je imala 63.409

stanovnika. Prema trenutno raspoloživim podacima, Općina Cazin ima oko 70 000 stanovnika, te u samom užem dijelu grada ima oko 11 000 stanovnika. Sa gustom naseljenosti od 175 stanovnika/km², Općina Cazin se ubraja među gusto naseljene općine, kako u Federaciji BiH tako i u BiH. Grad Cazin predstavlja urbanu i infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama, danas kad posmatramo ovaj segmenat možemo govoriti o cjelini kojoj pripadaju i područje MZ Gnjilavac i Čoralići jer ne postoji jasna granica kojom se može povući crta i razlika između urbane infrastrukturne cjeline.

Aspekti historijskog kontinuiteta i uloge Cazina, te najznačajnije faze u razvoju Cazina i njegove uspostave kao administrativnog centra:

- nalazi iz prahistorije koji govore o postojanju života na ovim prostorima od najstarijih vremena,
- period Rimskog Carstva i romanizacija stanovništva ovog područja,
- veći dio srednjeg vijeka područje Cazinske Krajine pripada hrvatskim plemićkim porodicama i kninskoj biskupiji,
- iz perioda srednjeg vijeka datira i tvrdi grad Cazin, a veliki dio 16. vijeka Cazin je bio i sjedište biskupa kninskoga,
- od 1575. godine do prvih decenija 17. vijeka Osmansko Carstvo je zaposjelo Cazin i teritoriju kasnije općine Cazin,
- Osmanska (Cazinska) Krajina pretvorena je kroz više vijekova u glavnu odbrambenu liniju evropskog dijela Osmanskog imperija,
- specifičan način života Krajišnika i Serhatlija se odražavao u svim sferama života,
- bogato kulturno-historijsko naslijeđe iz Osmanskog perioda,
- Cazin je pripadao Ostrožačkoj kapetaniji,
- nadaleko čuveni sajam „cazinski petak“,
- Cazin i Cazinska Krajina nakon Berlinskog kongresa 1878. godine ulaze u sastav Austro-Ugarske monarhije sve do 1918. godine, kada Cazin dobiva urbane konture,
- u tom periodu izgrađena je džamija na Starom gradu Cazinu, restaurirana medresa u Cazinu, izgrađena osnovna škola kod trga u Cazinu, izgrađena je općinska zgrada, manja bolnica, stambena zgrada, zgrada za žandarmeriju, Stari hotel sa 7 soba,
- unaprijeđen rad administracije, posebno upravnog aparata te različitih službi npr. suda, pošte, zemljišno-knjižnog ureda itd.,
- tradicionalne bosanske kuće od drveta, sa pokrovom od šindre zamjenjuje moderna betonska gradnja,
- 1918. godine Cazin ulazi u sastav Kraljevine SHS, a od 1929. god. Kraljevine Jugoslavije,
- u ovom periodu izgrađena je Građanska škola 1936. god.,
- Cazin je preko Cazin Srbijana povezan željezničkom prugom,
- značajan doprinos Cazina je i u NOB-i,
- po upravnoj podjeli 1946. godine Cazin je bio kotar (srez) u čiji je sastav ulazila i Velika Kladuša kao kotarska ispostava i koja će se kasnije osamostaliti,
- u periodu SFR Jugoslavije Cazin dobiva novi izgled sa brojnim stambenim jedinicama, tvornicama i preduzećima, te savremenim školskim objektima,

- komunikacije sa zapadnim evropskim zemljama,
- značajna uloga Cazina u periodu agresije na BiH,
- značajne historijske ličnosti koje je Cazin dao u svim historijskim periodima,
- 12 modernih popisa stanovništva koji govore o strukturi stanovništva Cazina,
- period razvoja Cazina poslije agresije na Bosnu i Hercegovinu,
- rješavanje svakodnevnih potreba građana naročito je poboljšano uvođenjem modernog sistema poslovanja javne uprave,
- danas Cazin predstavlja modernu administrativnu jedinicu sa izgrađenom infrastrukturom koja odgovara urbanoj cjelini i svim zahtjevima propisanim za uspostavljanje Grada kao jedinice lokalne samouprave.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. propisan je predmet Zakona.

Odredbom člana 2. je propisano da se Grad Cazin sastoji od naseljenih mjesta koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Cazin na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbama čl. 3., 4. i 5. je propisano da je grad Cazin jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe, da su samoupravni organi Grada Cazina gradsko vijeće i gradonačelnik i propisan njihov izbor i druga pitanja.

Odredbom člana 6. je propisano da Grad ima Statut te ostala pitanja koja se rješavaju statutom.

Odredbom člana 7. je propisano da je Grad Cazin pravni sljednik Općine Cazin.

Odredbama čl. 8. se reguliše pravno sljedništvo Grada Cazina u odnosu na Općinu Cazin. Ova odredba je neophodna kako bi se obezbijedio kontinuitet izvršavanja nadležnosti vijeća, načelnika i organa uprave.

Odredbom člana 9. je propisano da će općinski vijećnici Općine Cazin izabrani na Općinskim izborima za Općinu Cazin održanim 2016. godine donijeti Privremenu statutarnu odluku grada Cazina u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

IV - SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva iz Budžeta Federacije BiH.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 12. redovnoj sjednici održanoj 13. 07. 2016. godine donio Zaključak broj: 01-02-1219/16 od 18. 07. 2016. godine kojim je prihvatio Nacrt Zakona o Gradu Cazin, te smatra da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga zakona. Primjedbe koje su upućene na član 8. i 9. Zakona a koje se odnose na Općinske izbore koji su održani 2016. godine, su prihvaćene.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na nastavku 14. sjednici održane 08. 12. 2016. godine donio Zaključak broj: 02-02-1219/16 od 08. 12. 2016. godine kojim je prihvatio Nacrt Zakona o Gradu Cazin, te smatra da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga zakona. Na tekst Zakona nisu stavljene primjedbe.